

Uusi asiakasmaksulaki ja asiakasmaksuihin tulevat muutokset

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.04.2021 § 27
519/02.05.00.00/2021

Valmistelija

Talouspäällikkö Airi Laurila

Sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulakia on uudistettu. Tasavallan presidentti vahvisti lain 30.12.2020. Lakimuutokset tulevat voimaan 1.7.2021. Kunnat vastaavat jatkossakin asiakasmaksujen perimisestä ja voivat tietyin reunaehdoin päättää asiakasmaksuista. Asiakasmaksulainsäädännössä säädetään jatkossakin enimmäismaksuista tiettyjen palvelujen osalta. Kunta voi päättää ottaa käyttöön enimmäismaksua pienemmän maksun tai antaa palvelun maksutta. Maksut voivat näin ollen vaihdella kuntien välillä jatkossakin. Uusi asiakasmaksulaki kuitenkin yhdenmukaistaa maksuja kuntien välillä ja laajentaa maksuttomuutta ja kohtuullistaa maksuja.

Asiakasmaksulaki sisältää useita asiakkaan asemaa parantavia säännöksiä. Tämä koskee erityisesti runsaasti palveluja käyttäviä asiakkaita.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakasmaksut sekä tavallisen palveluasumisen asiakasmaksut määräytyvät yhdenmukaisin perustein. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksuista säädetään pitkälti vastaavasti kuin pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista. Pitkäaikaishoidon asiakasmaksut määräytyvät jatkossakin asiakkaan maksukyvyn mukaan. Vähimmäiskäyttövara tehostetussa palveluasumisessa on 164 euroa (Naantalissa tällä hetkellä 160 euroa)

Uudessa laissa korostetaan asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentuloturvaan. Laissa säädetään lisäksi kunnan velvollisuudesta antaa asiakkaalle tieto maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tavoitteena on, että asiakkaat eivät joutuisi turvautumaan toimeentulotukeen asiakasmaksuista selvittääkseen.

Muutoksenhakua koskevaa sääntelyä selkiytetään ja asiakkaan oikeusturvaa vahvistetaan. Kaikkiin maksuihin voi hakea muutosta.

Maksukattoa koskevat uudistukset tulevat voimaan 1.1.2022. Maksukattoa laajennetaan suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Jatkossa maksukattoa kerryttävät myös asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea.

Lakimuutoksen vaikutuksen on arvioitu siten, että asiakasmaksujen on arvioitu pienenevän noin 98 prosentilla asiakkaista. Maksukattomuutosten vaikutus vaikuttaa merkittävästi kunnan tuloja pienentävästi (esim. suun terveydenhuollon, tilapäisen kotisairaanhoidon ja kotisairaalan asiakasmaksut kerryttävät jatkossa maksukattoa, joka on 683 euroa kalenterivuodessa).

Lisätietoa asiakasmaksu uudistuksesta seuraavasta linkistä:
<https://stm.fi/asiakasmaksulain-uudistus>

Liitteenä Kuntainfo asiakasmaksulain muutoksista

LIITE B3, SOTE-LTK 15.4.2021

Esittelijä

Perusturvajohtaja

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi uuden asiakasmaksulain mukaiset muutokset 1.7.2021 ja antaa sosiaali- ja terveyspalveluille oikeuden tehdä asiakasmaksuihin tarvittavat muutokset lain mukaisesti.

Päätös

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.